

**Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia
Nauczycieli w Olsztynie
Filia w Olecku
19-400 Olecko, Plac Wolności 2 tel. (87) 777 05 05**

**Kształcenie ustawiczne jako istotny
element strategii rozwoju
współczesnej gospodarki.**

Olecko, 14 kwietnia 2016r.

Jolanta Grędzińska-Kosiorek

nauczyciel konsultant

*Warmińsko-Mazurski
Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Olsztynie
Filia w Olecku*

Kontakt: kosiorek@wmodn.olsztyn.pl

Oferta edukacyjna

Zapraszamy do zapoznania się z naszą ofertą szkoleń

Zgodnie z projektowanymi i wdrażanymi zmianami w systemie doskonalenia nauczycieli, Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w...

Rejestracja Online

Cytat:

„W żadnym wieku nie powinieneś się wstydzić tego, czego nie wiesz, ponieważ zamiłowanie do nauki i zajmowanie się nią nie ogranicza się do czasów szkolnych, lecz kończy się z życiem.”

Szymon Marycjusz

Wprowadzenie – współczesny rynek pracy

Współczesny rynek pracy

wg standardów kompetencji zawodowych

Trendy na rynku pracy

- zawody szerokoprofilowe,
- zmiana zawodu w ciągu kariery zawodowej
- praca przestała być stabilna i pewna,
- rotacja na rynku pracy
- płaca i inne motywatory uzależnione są od popytu na dane umiejętności,
- zmiany technologii wytwarzania
- umiejętności cenione dziś mogą okazać się zupełnie zbędne już jutro,

**Najnowszy raport przygotowany przez Laboratorium
Gospodarki Cyfrowej DELab Uniwersytetu
Warszawskiego w ramach III edycji programu
*Start do Kariery***

- **Renesans techników i zawodówek, czyli koniec masowego studiowania w Polsce**
- Już **ponad połowa** gimnazjalistów decyduje się co roku na zawodowy tok kształcenia – **szkoły techniczne i zawodowe** odzyskują prestiż społeczny.
- Kwalifikacje zawodowe są cenione na polskim rynku pracy – aż **98,4%** badanych absolwentów zawodówek i techników obecnie pracuje, w tym **49% w swoim wyuczonym zawodzie**.
- Emigracja zarobkowa nie jest już tak atrakcyjna – młode kobiety, jeśli chcą wyjechać, to tylko tymczasowo, żeby zarobić na własny biznes.
- Prawie **80%** badanych nie ma dzieci, obawiając się łączenia rodzicielstwa i pracy zawodowej.

10 zawodów przyszłości/branż – prognoza 2020

Serwis Money - US News

Weterynaria

Badania naukowe

Programowanie baz danych

Zarządzanie

Ochrona środowiska

Opieka zdrowotna

Finanse

Przedsiębiorczość

Terapie

Inżynieria komputerowa

Najbardziej poszukiwane zawody do 2022 r. wg amerykańskiego Biura Statystyki Pracy

- Kierownik budowy,
- Menedżer w ochronie zdrowia, kierownik placówki medycznej,
- Kierowca ciężarówki,
- Pielęgniarka, opiekun osób starszych
- Deweloper systemów IT,
- Stolarz,
- Analityk danych,
- Księgowy i audytor,
- Chirurg medycyny estetycznej.

Proces kopenhaski

Unia Europejska

stworzyła płaszczyznę **dobrowolnej współpracy**

i koordynacji działań państw członkowskich

w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego,

nazwaną procesem kopenhaskim.

Lifelong Learning – LLL

idea uczenia się przez całe życie

- zgodnie z którą do kwalifikacji i umiejętności wymaganych na rynku pracy

można dochodzić różnymi drogami,

poprzez:

- kształcenie w trybie **formalnym** (szkolnym),
- **pozaformalnym** (doksztalcanie, doskonalenie i szkolenie),
- **nieformalnym** (samouczenie się oraz doświadczenie uzyskane w pracy).

**Kształcenie
pozaformalne**

Kształcenie nieformalne

**Kształcenie
formalne**

- ↳ doksztalcanie
- ↳ doskonalenie
- ↳ szkolenie

- samouczenie się
- zainteresowania
- doświadczenie
uzyskane w pracy

szkoła

Cele polityki LLL:

- zapewnienie wszystkim uczącym się możliwości podnoszenia kompetencji,
- zdobywanie i potwierdzanie kwalifikacji zgodnie z ich potrzebami oraz wymaganiami rynku pracy,
- ułatwianie przepływu osób między sektorami gospodarki i państwami UE
- promowanie aktywności obywatelskiej i społecznej.

Zasady polityki LLL uzgodnione w UE

Konieczność wyposażenia potencjalnych pracowników w umiejętności, które pozwolą im w przyszłości na

- swobodne przechodzenie pomiędzy różnymi
 - miejscami pracy,
 - zawodami
 - czy sektorami.
- Dlatego, mimo potencjału tkwiącego w edukacji formalnej, wyzwaniem pozostaje nadal LLL.

Zasady polityki LLL uzgodnione przez UE :

- postawienie **osoby w centrum** zainteresowania polityki,
- ocena i **potwierdzanie efektów** uczenia się niezależnie od tego gdzie, jak i kiedy ono zachodziło,
- docenianie uczenia się w **różnych formach i miejscach**,
- docenianie uczenia się na **każdym etapie życia**,
- **powszechność** – odnoszenie polityki LLL do wszystkich,
- rozwijanie **partnerstwa** na rzecz uczenia się przez całe życie
- efektywne **inwestowanie** w uczenie się.

Zasady polityki LLL uzgodnione w UE

- upowszechnienie poradnictwa w zakresie kariery edukacyjnej i zawodowej,
- rozwijanie systemu monitoringu losów zawodowych absolwentów szkół w celu dostosowania ofert edukacyjnej i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy.
- **łączenie uczenia się formalnego z uczeniem się pozaformalnym i nieformalnym, w tym otwarciu szkół na uczenie się aktywne, praktyczne i zespołowe, realizowane także poza szkołą.**

Korzyści LLL :

Aspekt społeczny

- wyższy status społeczny dzięki doksztalcaniu
- wzrost umiejętności interpersonalnych i osobistych,
- nadążanie za trendami.

Aspekt ekonomiczny

- większe **możliwości awansu**
- perspektywa **wyższych zarobków**
- zwiększenie możliwości na rynku pracy
- **wzrost stopy życiowej**

Aspekt psychologiczny

- zdrowie, rozwój własny
- poczucie spełnienia i samorealizacji,
- integrację i wdrażanie do współpracy,
- przełamywanie barier.

Aspekt organizacyjny

- doskonalenie własne
- kursy stacjonarne i on-line
- szkolenia w miejscu pracy
- uczelnie wyższe
- uniwersytety trzeciego wieku

Europejskie narzędzia i zasady:

Rys 1. WSPÓLNE EUROPEJSKIE NARZĘDZIA I ZASADY

Źródło: Nota informacyjna CEDEFOP- „Ku nowym horyzontom”, luty 2016r.

Narzędzia umożliwiają lepsze rozumienie kwalifikacji oraz ułatwiają ludziom korzystanie z różnego rodzaju kształcenia w różnych państwach. Umożliwiają potwierdzanie i dokumentowanie w systematyczny sposób posiadanej przez nich wiedzy, umiejętności i kompetencji.

NOWE RAMY

europejskiej polityki kształcenia i szkolenia zawodowego na lata 2015-2020- *Ryga, czerwiec 2015r.*

Priorytety nowej polityki:

1. Promowanie uczenia się **w miejscu pracy**.
2. Poprawa **jakości kształcenia** i szkolenia zawodowego.
3. **Zwiększenie dostępu** do kształcenia i szkolenia zawodowego oraz kwalifikacji.
4. Wzmocnienie **kluczowych kompetencji**.
5. Tworzenie większych i lepszych **możliwości rozwoju dla nauczycieli i instruktorów** kształcenia i szkolenia zawodowego.

Europejskie Ramy Kwalifikacji – dotychczasowe postępy

- **Do grudnia 2015 roku** krajowe ramy kwalifikacji zostały powiązane z ERK w **26 krajach**.
- Trzy inne kraje (Cypr, Słowacja i Rumunia) prowadzą obecnie rozmowy z grupą doradczą ds. ERK na temat raportów referencyjnych.
- Pierwszy etap procesu **odniesienia KRK do ERK jest bliski ukończenia**.
- (**Estonia i Malta** przedłożyły swoje aktualizacje w 2015 r. zapoczątkowując tę fazę).

(Przyczynia się to, do większej przejrzystości kwalifikacji na wszystkich szczeblach i budują zaufanie pomiędzy krajami.)

Kształcenie ustawiczne

Kształcenie ustawiczne

Kształcenie ustawiczne lub inaczej uczenie się przez całe życie dotyczy zdobywania wiedzy od fazy przedszkolnej do późnej emerytalnej, włączając w to całe spektrum uczenia się formalnego.

Ponadto odnosi się ono do wszelkiej, trwającej przez całe życie aktywności edukacyjnej, mającej na celu rozwój wiedzy, kompetencji i umiejętności w perspektywie osobistej, obywatelskiej, społecznej oraz zorientowanej na zatrudnienie.

Termin „kształcenie ustawiczne” używany jest często zamiennie z pojęciami:

„edukacja permanentna”,
„edukacja całożyciowa”,
„edukacja ustawiczna”,
„edukacja dorosłych”,
„kształcenie ciągłe”,
„oświata ustawiczna”,
„uczenie się przez całe życie”.

Zakres pojęć

„kształcenie ustawiczne” i „uczenie się dorosłych”

„Kształcenie ustawiczne” zdefiniowane w Polsce

Dotyczy osób, które:

- spełniły obowiązek szkolny i uczą się w placówkach kształcenia ustawicznego, praktycznego, ośrodkach dokształcania i doskonalenia zawodowego
- uczęszczają do szkół dla dorosłych

Uwaga skoncentrowana jest na:

- młodszych osobach, często do 24 roku życia
- uczęszczaniu do placówek systemu oświaty

„Uczenie się dorosłych” promowane w UE

Dotyczy osób, które:

- ukończyły kształcenie uprawniające do wejścia na rynek pracy (inicjalne), niezależnie jak długo ono trwa, tj. łącznie z kształceniem wyższym

Uwaga skoncentrowana jest na:

- osobach od 25 do co najmniej 65 roku życia
- uczeniu się w różnych formach i miejscach

Kształcenie ustawiczne- funkcje

adaptacyjną

przystosowanie się do zmian
w technologiach

wyrównawczą

wyrównanie braków w związku z
założonym poziomem kwalifikacji

renowacyjną

przyswojenie nowych wiadomości oraz
umiejętności zawodowych na skutek
postępu techniki i nauki

Kształcenie ustawiczne prowadzi się w następujących formach pozaszkolnych

§ 3 rozporządzenia w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych :

- 1) **kwalfikacyjny kurs zawodowy (kkz);**
- 2) **kurs umiejętności zawodowych (kuz);**
- 3) **kurs kompetencji ogólnych (kko);**
- 4) **turnus doksztalcania teoretycznego młodocianych pracowników;**
- 5) **kursy, inne niż wymienione wyżej, umożliwiające uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych.**

Pkt 1, 2 i 4: programy nauczania oparte na podstawie programowej kształcenia w zawodach

Pkt 3: programy nauczania oparte na podstawie programowej kształcenia ogólnego

Organizatorzy kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych

	Kwalifikacyjny kurs zawodowy	Kurs umiejętności zawodowych	Turnus doksztalcania - młodociani	Kurs kompetencji ogólnych	Inny kurs
Szkoły publiczne	X				
Szkoły niepubliczne	X				
Placówki kształcenia ustawicznego (publ. i niepubl.)	X	X- płatny		X- płatny	X- płatny
Placówki kształcenia praktycznego (publ. i niepubl.)	X	X- płatny		X- płatny	X- płatny
Ośrodki Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego	X	X- płatny	X	X- płatny	X- płatny
Instytucje rynku pracy, firmy	X				X- płatny

Podstawy prawne kształcenia ustawicznego

Za tworzenie polityki kształcenia ustawicznego

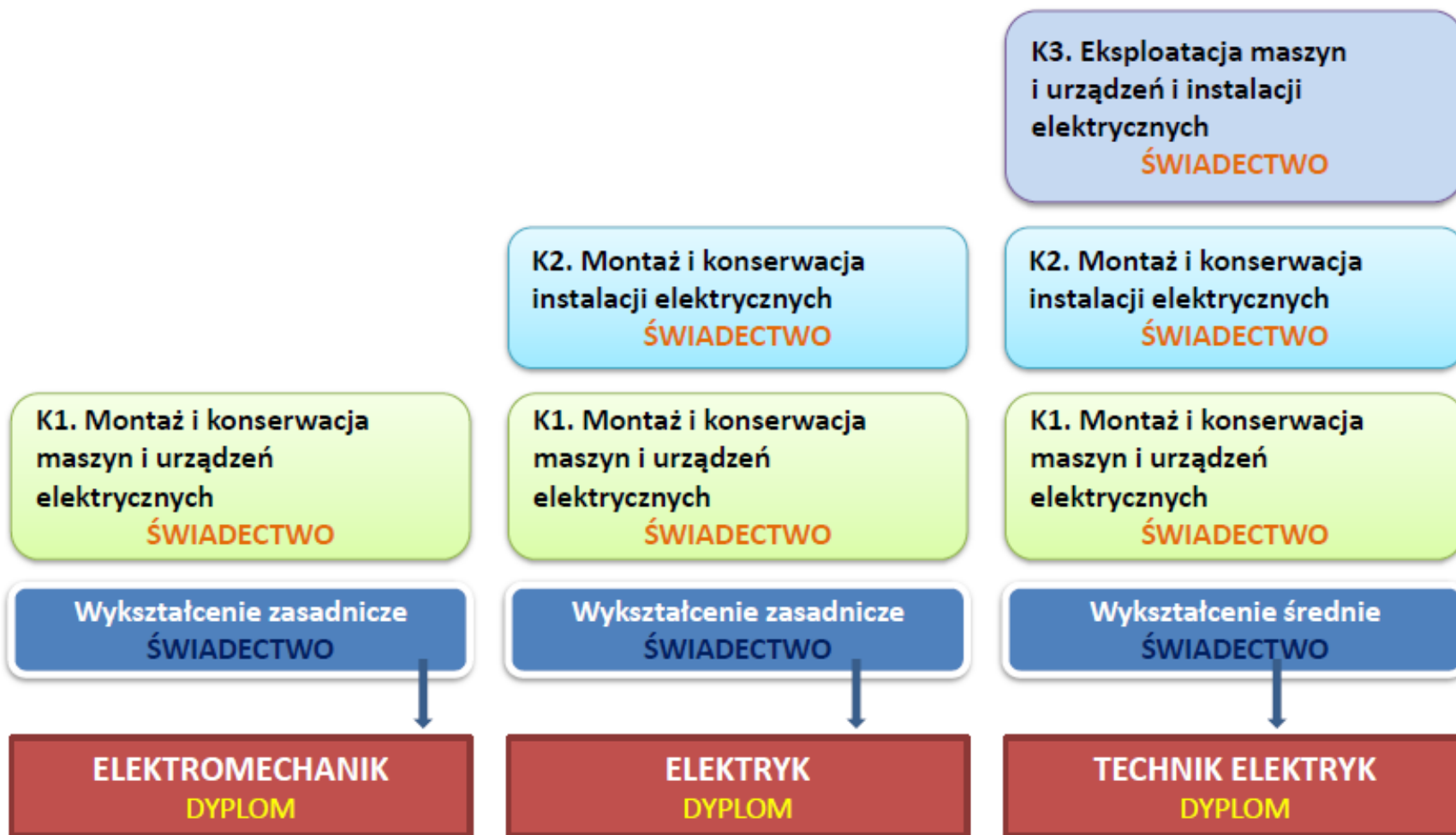
I prowadzenie działań związanych z realizacją idei uczenia się przez całe życie w Polsce odpowiedzialne są

- **Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego** (www.nauka.gov.pl),
- **Ministerstwo Edukacji Narodowej** (www.men.gov.pl) oraz
- **Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej** (www.mpips.gov.pl).

Podstawy prawne kształcenia ustawicznego

- **ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty wraz ze zmianami (ustawa z dnia 19 sierpnia 2011r, o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw),**
- **rozporządzenie MEN w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego,**
- **rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach,**
- **rozporządzenie MEN w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych.**

Możliwości zdobywania i uzupełniania kwalifikacji i wykształcenia

Walidacja-

wieloetapowy proces sprawdzania,
czy – niezależnie od sposobu uczenia się –
kompetencje wymagane dla danej
kwalfikacji zostały osiągnięte.
Walidacja prowadzi **do certyfikacji.**

Walidacja kształcenia pozaformalnego i nieformalnego

Proces walidacji obejmuje etapy:

- Ocenienie osiągniętych efektów uczenia się,
- Porównanie ocenionych efektów z wymaganiami,
- Wydanie stosownego dokumentu (dyplomu, certyfikatu, świadectwa).

Doradztwo edukacyjno-zawodowe

-kształtowanie postaw aktywnych wobec
planowania własnej kariery edukacyjnej
i zawodowej,

ważny element programu

wychowawczego szkoły lub placówki, a nie
sekwencją odosobnionych, sporadycznych
działań. (WSDZ)

Należy przy tym pamiętać,
że doradztwo edukacyjno-zawodowe
jest procesem, który powinien obejmować
wszystkie etapy edukacji.

Im wcześniej i częściej uczeń będzie miał okazję do poznania tematyki planowania swojej przyszłości, tym większe ma szanse, aby świadomie i odpowiedzialnie dokonać wyboru kolejnego etapu edukacyjnego.

Dlaczego kształcenie ustawiczne uznawane jest za istotny element rozwoju współczesnych gospodarek ?

Wysokie i stale uzupełniane kwalifikacje przyczyniają się do

większej produktywności pracy i konkurencyjności gospodarki

oraz umożliwiają

elastyczne dopasowanie do ciągle zmieniających się potrzeb rynku pracy.

Dlaczego kształcenie ustawiczne uznawane jest za istotny element rozwoju współczesnych gospodarek ?

Rozwój edukacji ustawicznej jest więc narzędziem do przeciwdziałania bezrobociu, ubóstwu oraz wykluczeniu społecznemu.

Jej mechanizmy muszą być wbudowane do systemu edukacyjnego społeczeństwa.

MEN- Zespół Ekspertów Dobrej Zmiany

Propozycje zmian w kształceniu
zawodowym.

Możemy mieć wpływ na zmiany!

„Analfabetami XXI wieku będą nie ci, którzy nie umieją pisać i czytać, lecz ci, którzy nie potrafią uczyć się, douczać i uczyć ponownie.”

Alvin Toffler

Dziękuję za uwagę

kosiorek@wmodn.olsztyn.pl